

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY - MUZYKA KL.V

Nr lekcji	Temat lekcji	Skala ocen	Wymagania podstawowe i ponadpodstawowe
1.	MAGIA I RELIGIA – MUZYKA W SŁUŻBIE DUCHA Rola muzyki w życiu człowieka: sygnalizacyjna, religijna i obrzędowa. Akompaniament do pieśni negro spirituals.	2	potrafi śpiewać w grupie refren piosenki Koniec wakacji oraz Zabierz się razem z nami;
		3	umie określić nastrój wysłuchanego utworu muzycznego;
		4	potrafi nazwać kilka oznaczeń muzycznych z zapisu nutowego piosenki i je wyjaśnić; umie sformułować wypowiedź na temat roli muzyki w życiu człowieka;
		5	zna określenie muzyka sakralna;
		6	zna pojęcia dur/moll lub major/minor; zna większość oznaczeń muzycznych w zapisie nutowym piosenki; umie dobrać ruch i akompaniament instrumentów perkusyjnych do pieśni Git on bo'dlittlechild'en.
2.	DE GUSTIBUS NON EST DISPUTANDUM Rola muzyki w życiu człowieka: obrzędowa i rozrywkowa. Akompaniament do piosenki ludowej Była babuleńka.	2	potrafi wymienić nazwy czterech instrumentów smyczkowych;
		3	zna termin ostinato;
		4	potrafi powiedzieć, na czym polega rozrywkowa funkcja muzyki;
		5	umie podać kilka przykładów muzyki, którą lubi; - bierze udział w zabawie instrumentalnej przy piosence Była babuleńka.
		6	potrafi własnymi słowami opowiedzieć o utworach EinekleineNacht-musik W.A. Mozarta i Carminaburana C. Orffa; zna terminy ostinato rytmiczne i ostinato melodyczne, rozpoznaje ostinato słuchem w utworze Orffa;
3.	CZAS MINIONY, CZAS OBECNY Przygotowanie koncertu ulubionej muzyki. Akompaniament według zapisu piktogramów.	2	umie przygotować w zespole program koncertu dla klasy;
		3	wypowiada się na temat zaproponowanych przez siebie utworów;
		4	potrafi zaśpiewać w grupie jedną zwrotkę piosenki Siekiera, motyka;
		5	umie zagrać akompaniament do tej piosenki według zapisu w nutach;
		6	umie uzasadnić wybór utworów na klasowy koncert i powiedzieć kilka zdań na ich temat; umie zaśpiewać solo jedną lub dwie zwrotki piosenki Siekiera, motyka; ma podstawowe wiadomości na temat II wojny światowej;
4.	JESIENNE KOMPOZYCJE NIE TYLKO MUZYCZNE Niekonwencjonalne wykorzystanie darów jesieni do tworzenia akompaniamentu. Utrwalenie wartości rytmicznych nut i pauz.	2	umie zaśpiewać w grupie piosenkę Rozwiczrzona jesień;
		3	umie wykonać rytm piosenki na jesiennych „instrumentach”;
		4	potrafi zaproponować instrumenty do akompaniamentu piosenki;
		5	umie zagrać w zespole akompaniament do piosenki; zna nazwy i symbole niektórych pauz umie zastosować podane pauzy w praktyce;
		6	swobodnie wykonuje gestodźwiękami rytm akompaniamentu do piosenki
5.	WIELKA RODZINA INSTRUMENTÓW PERKUSYJNYCH Aktywne słuchanie muzyki. Źródło dźwięku w instrumentach perkusyjnych.	2	potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozwiczrzona jesień</i> ;
		3	wie, co to są instrumenty perkusyjne melodyczne i niemelodyczne;
		4	umie wymienić po kilka instrumentów z obydwu grup, podać ich źródło dźwięku;
		5	potrafi wyjaśnić, co ma wpływ na głośność dźwięku w tych instrumentach;
		6	umie powiedzieć kilka słów o A. Chaczaturianie i jego utworze <i>Taniec z szablami</i> ; potrafi rozpoznać w prezentowanym utworze brzmienie kilku instrumentów perkusyjnych i podać ich nazwy; umie miarowo zaakompaniować podczas aktywnego słuchania muzyki;
6.	JESIENNE DZWONY Sztuka ludwisarska. Wykorzystanie dzwoneczków w zabawie słuchowej.	2	potrafi określić nastrój pieśni <i>Bandoska</i> ;
		3	umie zagrać w grupie fragment <i>Bandoski</i> ;
		4	umie powiedzieć kilka zdań o papieżu Janie Pawle II;
		5	umie zagrać pieśń <i>Bandoska</i> na flecie lub dzwoneczkach;
		6	potrafi opowiedzieć własnymi słowami o papieżu Janie Pawle II (w kontekście jego związku z kulturą);

7.	DROGI POLAKÓW DO NIEPODLEGŁOŚCI Ignacy Jan Paderewski – wirtuoz, kompozytor, mąż stanu. Rola kultury w walce o niepodległość.	2	umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Leguny w niebie</i> ;
		3	potrafi rozpoznać krakowiaka na przykładzie utworu <i>Krakowiak fantastyczny</i> i przypomnieć cechy tego tańca narodowego;
		4	wie, kim był I.J. Paderewski i jakie ma zasługi dla Polski;
		5	umie zatańczyć do pieśni prosty układ; umie zaśpiewać solo partię św. Piotra z pieśni <i>Leguny w niebie</i> .
		6	umie opowiedzieć własnymi słowami, jakie funkcje pełni muzyka; umie znaleźć w nutach piosenki powtarzający się rytm i powtórzyć go klaskaniem lub w inny dowolny sposób;
8.	MUZYKA NA JESIENNĄ POGODĘ Tworzenie ilustracji muzycznej z pomocą odgłosów papieru. Budowanie instrumentów.	2	umie zaśpiewać w grupie refren piosenki;
		3	umie wymienić omówione wcześniej funkcje muzyki; aktywnie uczestniczy w poszukiwaniu odgłosów wydobywanych z papieru;
		4	potrafi określić budowę piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i> ; uczestniczy w zabawie twórczej <i>Wesoła orkiestra</i> z wykorzystaniem przedmiotów codziennego użytku;
		5	wie, co oznacza kropka przy nucie; kropka nad lub pod nutą, łuk łącznik; wykonuje instrument według instrukcji w podręczniku;
		6	umie opowiedzieć własnymi słowami, jakie funkcje pełni muzyka; potrafi zaśpiewać solo refren piosenki <i>Zawsze jest pogoda</i> ; umie znaleźć w nutach piosenki powtarzający się rytm i powtórzyć go klaskaniem lub w inny dowolny sposób;
9.	GRAJĄCE POWIETRZE Instrumenty dęte blaszane: trąbka, waltornia, puzon, tuba.	2	umie zaśpiewać w zespole piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i> ;
		3	wykonuje „końskie kroki” podczas aktywnego słuchania muzyki;
		4	zna nazwy instrumentów dętych blaszanych: trąbka, róg (waltornia), puzon, tuba; potrafi rozpoznać na ilustracji omawiane instrumenty;
		5	zna nazwy elementów budowy instrumentów: ustnik, czara głosowa, wentyle, suwak.
		6	potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Zawsze jest pogoda</i> ; zna budowę, brzmienie i zasady wydobywania dźwięku z instrumentów dętych blaszanych; umie opowiedzieć o brzmieniu instrumentów po wysłuchaniu przykładu muzycznego;
10.	W OCZEKIWANIU NA PIERWSZY ŚNIEG Odgłosy zimowego krajobrazu. Skróty pisowni muzycznej – volty.	2	umie zaśpiewać w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Ogólnie zima</i> ;
		3	zna termin volta i rozumie funkcję volt w zapisie nutowym;
		4	wie, co to jest synkopa, przedtakt, pauzy;
		5	wie, jaki jest zapis, nazwy i funkcje różnych oznaczeń muzycznych występujących w piosence; umie zagrać fragment kolędy <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i> ;
		6	potrafi samodzielnie znaleźć w nutach tej piosenki rytm z synkopą; umie zakończyć powtarzającą się prostą melodię, improwizując drugą voltę;
11.	WKRÓTCE ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA Kapela ludowa. Gramy i śpiewamy kolędy i pastorałki.	2	zna melodie i słowa niektórych polskich kolęd i pastorałek;
		3	umie zaśpiewać w grupie pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i> ;
		4	wie, co to jest kapela ludowa; umie zagrać akompaniament do pastorałki z obserwacją zapisu nutowego;
		5	potrafi zagrać na dzwoneczkach/flecie kolędę <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i> oraz fragment <i>Jezus malusieńki</i> ;
		6	umie zaśpiewać solo pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i> ; potrafi wymienić różne rodzaje kapel ludowych; umie zagrać na dzwoneczkach/flecie kolędę <i>Jezus malusieńki</i> ;
12.	KOLEĐOWANIE Solowe występy chętnych uczniów – prezentacja umiejętności.	2	przyniósł śpiewniki z kolędami i pastorałkami;
		3	zna melodie i słowa niektórych polskich kolęd i pastorałek;
		4	umie zaśpiewać w grupie pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i> ;
		5	potrafi zagrać kolędę <i>Jezus malusieńki</i> i/lub <i>Pójdźmy wszyscy do stajenki</i> ; umie zaśpiewać solo pastorałkę <i>My też, pastuszkowie</i> ;
		6	potrafi zaakompaniować do wybranej kolędy lub pastorałki na dowolnym instrumencie melodycznym.
13.	JESZCZE JEDEN MAZUR DZISIAJ	2	umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę piosenki <i>Zimowy mazur</i> ;
		3	zna nazwy polskich tańców narodowych;

	Cechy mazura. Śpiewamy i gramy pieśni w rytmie mazura.	4	wie, co to jest nuta akcentowana; umie wyjaśnić funkcję kropki umieszczonej obok nuty;
		5	potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza, krakowiaka i mazura; potrafi wyjaśnić określenie: artystyczne opracowanie tańca.
		6	umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy mazura; potrafi zagrać na dzwonek fragment pieśni F. Tymolskiego <i>Ostatni mazur</i> ; umie uzupełnić zapis rytmu wykorzystując wartości rytmiczne z kropką;
14.	SZYBKO I WOLNO – OBEREK KUJAWIAK Cechy oberka i kujawiaka – rozpoznawanie tańców w słuchanych przykładach. Improwizacja melodii kujawiaka na dźwiękach <i>egh</i> .	2	zna nazwy i potrafi wymienić charakterystyczne cechy: mazura, kujawiaka i oberka;
		3	potrafi określić kontrasty i podobieństwa występujące między oberkiem i kujawiakiem;
		4	zna termin metrum trójdzielne;
		5	zna metrum 3/8; umie odczytać rytm w metrum 3/8;
		6	umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie rytmy oberkowe i kujawiakowe; potrafi zaimprovizować głosem lub na instrumencie melodię kujawiaka na dźwiękach <i>e g h</i> ;
15.	POLSKI KARNAWAŁ W RYTMACH TAŃCÓW NARODOWYCH Utrwalenie cech tańców – zabawy i ćwiczenia.	2	umie zaśpiewać w grupie poznane piosenki w rytmach tańców;
		3	potrafi wymienić charakterystyczne cechy polskich tańców narodowych: poloneza, mazura, oberka, kujawiaka i krakowiaka;
		4	umie przyporządkować poznane piosenki i utwory do odpowiedniego tańca;
		5	zna nazwisko Henryk Wieniawski i potrafi podać kilka informacji o kompozytorze; rozumie termin <i>parlando</i> ;
		6	potrafi wykonać rytmy polskich tańców narodowych; umie rozpoznać tańce narodowe po usłyszeniu ich rytmu; umie wyrecytować przysłowie ludowe w rytmie tańców narodowych; potrafi wykonać kroki i figury wybranego tańca narodowego.
16.	O OPERZE W TEMPIE PRESTO Instytucje kultury – gmach operowy. Twórcy przedstawień operowych.	2	śpiewa w grupie powtarzające się fragmenty piosenki <i>Gioachino</i>
		3	śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Gioachino</i> ;
		4	potrafi opowiedzieć, czym jest opera (ew. także treść wybranej opery);
		5	zna i rozumie terminy: opera, uwertura, scena, soliści, chór, balet, orkiestra, scenograf, reżyser itd.; gra w grupie temat uwertury do opery <i>Wilhelm Tell</i> G. Rossiniego;
		6	świadomie posługuje się terminami: scena, kanał orkiestrowy, gmach opery; umie powiedzieć, kto występuje w przedstawieniu operowym i kto jeszcze bierze udział w przygotowaniu spektaklu; umie ułożyć tekst pasujący do podanego rytmu;
17.	CZAR MUZYKI PŁYNAJĄCEJ ZE SCENY Budowa przedstawienia operowego: uwertura, akt, scena, aria.	2	wie, co to jest balet;
		3	umie podać nazwę głosu wykonującego <i>Arię Skołuby</i> (bas);
		4	rozumie znaczenie terminu <i>poco a poco</i> <i>accelerando</i> , bierze udział w zabawach z czytaniem zdań w zmieniającym się tempie;
		5	zna terminy: uwertura, akt, scena, aria, scena zbiorowa; potrafi zagrać w grupie fragment <i>Pieśni Torreadora</i> G. Bizeta oraz temat uwertury do opery <i>Wilhelm Tell</i> G. Rossiniego.
		6	umie wymienić kilku słynnych śpiewaków operowych; zna nazwiska kilku kompozytorów operowych; potrafi uporządkować nazwy tempa od najszybszego do najwolniejszego; potrafi opisać budowę przedstawienia operowego i podać kilka tytułów oper;
18.	ZA KULISAMI OPERY – STANISŁAW MONIUSZKO Sztuka jako forma kształtowania uczuć patriotycznych w czasach niewoli. <i>Śpiewniki domowe</i> i opery Stanisława Moniuszki.	2	potrafi zaśpiewać w grupie pieśń <i>Przysłaniczka</i> ;
		3	wie, co to jest opera; potrafi rozpoznać rytm poloneza w słuchanym utworze i określić jego charakter;
		4	wie, kim był Stanisław Moniuszko, i zna tytuły jego oper oraz pieśni;
		5	umie zagrać na instrumencie melodycznym fragment pieśni <i>Dziad i baba</i> ;
		6	potrafi zaśpiewać solo refren pieśni <i>Przysłaniczka</i> ; zna kilka faktów dotyczących życia i twórczości Stanisława Moniuszki; potrafi wymienić cechy Polaka patrioty na przykładzie <i>Poloneza Miecznika</i> ;
19.	DOM PEŁEN MUZYKI	2	śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Muzykalna rodzina</i> ;
		3	wie, czym zajmuje się lutnik;

	Muzyczne rodziny dawniej i dziś. W.A. Mozart. Rodziny instrumentów według źródła dźwięku.		śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i> ;
		4	zna co najmniej dwa nazwiska muzycznych rodzin; potrafi wymienić nazwy instrumentów smyczkowych;
		5	potrafi odnaleźć fragmenty gamy w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i> ; wie, kim był W.A. Mozart; podaje przykłady kilku muzycznych rodzin;
		6	potrafi samodzielnie rozczytać wstawki melodyczne w nutach piosenki <i>Muzyczna rodzina</i> ; umie powiedzieć kilka zdań o W.A. Mozarcie; wie, jak są zbudowane wybrane cztery instrumenty smyczkowe i jak się na nich gra; umie wymienić co najmniej dwa nazwiska słynnych lutników;
20.	NAJWIĘKSZY KOMPOZYTOR J.S. Bach – kompozytor, kantor, organista i pedagog.	2	śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i> ;
		3	gra w zespole jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. Bacha;
		4	zna nazwisko J.S. Bacha, umie wymienić trzy tytuły jego utworów;
		5	śpiewa piosenkę <i>Muzyczna rodzina</i> i umie do niej zaakompaniować na wybranym instrumencie;
		6	wie, kim był J.S. Bach, umie opowiedzieć własnymi słowami o jego życiu i twórczości; gra samodzielnie jeden z głosów utworu <i>Musette</i> J.S. Bacha,
21.	ORGANY Budowa i brzmienie organów. Najstojniejsze organy w Polsce.	2	śpiewa w grupie fragmenty piosenki <i>Orkiestry dętej</i> ;
		3	umie w grupie zaakompaniować do tej piosenki na instrumentach perkusyjnych;
		4	potrafi przyporządkować organy do właściwej grupy instrumentów;
		5	śpiewa w grupie piosenkę <i>Orkiestry dętej</i> ; zna zasady działania organów i wymienia główne elementy ich budowy; wie, gdzie znajdują się słynne organy w Polsce; zna nazwę toccata;
		6	umie do niej zaakompaniować na flecie lub instrumentach perkusyjnych; umie uporządkować różne rodzaje instrumentów i połączyć je w grupy ze względu na źródło dźwięku;
22.	KAŻDY MA GŁOS! Higiena głosu: ćwiczenia oddechowe, dykcyjne i emisyjne.	2	potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i> ;
		3	wie, jak dbać o głos;
		4	umie prawidłowo wykonać ćwiczenia oddechowe, dykcyjne, emisyjne;
		5	wie, jak powstaje głos;
		6	potrafi zaśpiewać solo z odpowiednią interpretacją jedną zwrotkę piosenki <i>Rozkołysz pieśnią świat</i> ; zna zasady prawidłowego operowania głosem; umie świadomie wykorzystać swoje możliwości głosowe w zabawach i wspólnym śpiewie; potrafi opowiedzieć o swoich wrażeniach po wysłuchaniu utworu F.B. Mâche'a <i>Korwar</i> .
23.	GŁOS W RÓŻNYCH BARWACH Podstawowe głosy ludzkie: sopran, alt, tenor, bas. Głos biały w muzyce ludowej.	2	potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i> ;
		3	umie znaleźć informacje na temat polskiego śpiewaka;
		4	zna nazwy głosów ludzkich i umie określić ich cechy; wie, co to jest głos biały;
		5	potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania; zna nazwisko K. Szymanowskiego;
		6	potrafi zaśpiewać solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i> ; umie rozróżnić podstawowe głosy ludzkie w słuchanym utworze; umie zauważyć różnice między melodią oryginalną a jej artystycznym opracowaniem (na przykładzie piosenki anonimowej i w opracowaniu K. Szymanowskiego <i>A choć tam puka?</i>); potrafi zaprezentować dowolną piosenkę, wcielając się w role różnych wykonawców;
24.	INSTRUMENTY DĘTE DREWNIANE Budowa, brzmienie fletu poprzecznego, oboju, klarnetu	2	buduje proste instrumenty stroikowe według instrukcji w podręczniku;
		3	wie, co to jest jazz;
		4	zna nazwy instrumentów dętych drewnianych: flet poprzeczny, obój, klarnet, fagot i potrafi je rozpoznać na ilustracji;
		5	zna nazwiska kompozytorów: A. Vivaldi, G. Gershwin, J.S. Bach;

	i fagotu. Jazz – improwizacja na dźwiękach skali.	6	potrafi wymienić charakterystyczne cechy budowy instrumentów dętych drewnianych; umie rozpoznać ich brzmienie w słuchanych utworach; potrafi zaimprovizować melodię złożoną z dźwięków skali jazzowej;
25.	ODMIENIONY ŚWIAT Rozpoznawanie zmian tematu w utworze W.A. Mozarta. Tworzenie wariacji na temat przysłowia ludowego.	2	potrafi zaśpiewać w grupie wiersz W. Broniewskiego na dźwiękach gamy C-dur w górę i w dół;
		3	dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach plastycznych;
		4	umie ułożyć w grupie wariacje do przysłów z wykorzystaniem znanych sobie elementów muzyki;
		5	zna terminy: wariacja, temat;
		6	potrafi wykonać różne zadania muzyczne w oparciu o wiersz W. Broniewskiego; dostrzega podobieństwa i różnice w prezentowanych dziełach muzycznych; zna podstawowe zasady budowy wariacji, umie rozpoznać w utworze zmiany tematu; potrafi ułożyć wariacje do podanych przysłów o tematyce wiosennej z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych; umie zagrać a vista <i>Melodię francuską</i> ;
26.	MAJÓWKA W DOBREJ FORMIE Formy muzyczne: ABA, ABA', rondo, wariacje, kanon – rozpoznawanie w utworach, tworzenie.	2	potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Na majówkę, na wędrownkę</i> ;
		3	aktywnie uczestniczy w zabawach ruchowych i twórczych;
		4	umie zaśpiewać w grupie melodię kanonu;
		5	umie rozpoznać formy muzyczne w słuchanych utworach;
		6	umie zaśpiewać solo refren i co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Na majówkę, na wędrownkę</i> ; śpiewa w grupie w kanonie; potrafi zagrać na dzwonek lub flecie dwa wybrane takty piosenki; umie odnaleźć w swoim otoczeniu wzory odzwierciedlające budowę form muzycznych.
27.	SERWETKI TADEUSZA KOŚCIUSZKI Utrwalenie form muzycznych. Skrót pisowni – Da capo al fine. Pieśni historyczne: <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i> .	2	potrafi zaśpiewać w grupie fragment piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i> ;
		3	potrafi wymienić główne cechy krakowiaka;
		4	potrafi określić budowę tej piosenki;
		5	wie, kim był Tadeusz Kościuszko; zna termin <i>da capo al fine</i> ; śpiewa solo co najmniej jedną zwrotkę piosenki <i>Dalej, chłopcy, dalej żywo</i> ; umie rozpoznać w niej krakowiaka i podać cechy, które na to wskazują;
		6	umie akompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych; potrafi wyjaśnić znaczenie terminu <i>da capo al fine</i> ; umie wymyślić tekst i zapisać go z użyciem <i>da capo al fine</i> ;
28.	GRAJĄCE KAMIENIE Improwizacja ruchowa do słuchanej muzyki. Niekonwencjonalne wykorzystanie kamieni – do zabaw rytmicznych i twórczych.	2	umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Sny kamieni</i> ;
		3	potrafi prawidłowo powtórzyć po nauczycielu różne rytmy;
		4	aktywnie uczestniczy w zabawach rytmicznych z kamieniami oraz w improwizacji tanecznej do utworu M. de Falli;
		5	wie, co to są bemol, krzyżyk i kasownik oraz jaka jest ich funkcja; umie zaśpiewać solo fragment piosenki <i>Sny kamieni</i> ;
		6	potrafi zaimprovizować ciekawą opowieść o śnie kamienia; umie zaproponować ilustrację ruchową do utworu <i>Taniec ognia</i> M. de Falli.
29.	NAD BŁĘKITNĄ WODĄ. Muzyka ilustracyjna w utworze C. Saint-Saënsa. Trójdźwięk majorowy i minorowy – akompaniament.	2	umie zaśpiewać w grupie co najmniej jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i> ;
		3	potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i> ;
		4	zna termin szanta; umie odróżnić słuchem melodię majorową od minorowej;
		5	potrafi wypowiedzieć się własnymi słowami na temat utworu <i>Akwarium</i> C. Saint Saënsa z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i> ; potrafi solo zaśpiewać jedną część piosenki <i>Sny kamieni</i> oraz całą piosenkę w grupie; umie zaśpiewać solo refren piosenki <i>Wesoły żeglarz</i> ;
		6	odróżnia słuchem dwa trójdźwięki: majorowy i minorowy; potrafi odpowiednio dobrać do melodii piosenki akompaniament akordów C-dur i d-moll na dzwonek; umie określić tempo, charakter i elementy ilustracyjne w utworze <i>Akwarium</i> C.

			Saint-Saënsa z cyklu <i>Karnawał zwierząt</i> .
30.	NAD POLSKIM MORZEM Muzyka ludowa z Kaszub – instrumenty, tańce i piosenki	2	umie wskazać na mapie Kaszuby, orientuje się w ukształtowaniu terenu i krajobrazie tego regionu;
		3	zna co najmniej jedną nazwę ludowego instrumentu kaszubskiego;
		4	wie, co to jest volta;
		5	gra na dowolnym instrumencie melodycznym fragment melodii ludowej <i>Naszônënka</i> i umie określić jej budowę;
		6	śpiewa piosenkę <i>Wesoły żeglarz</i> z własnym tekstem do jednej zwrotki; umie wymienić trzy opisane w podręczniku ludowe instrumenty kaszubskie; potrafi zagrać na dowolnym instrumencie melodycznym melodię <i>Naszej nënki</i> , wie, jak jest zbudowana;
31.	CO ZOSTAŁO W PAMIĘCI Zawody, quizy i zagadki utrwalające wiadomości z całego roku szkolnego	2	śpiewa w grupie pierwszą zwrotkę piosenki <i>Lato, lato</i> ; śpiewa w grupie piosenki z całego roku szkolnego;
		3	w zagadce rozpoznaje dwa lub trzy utwory z repertuaru do słuchania;
		4	potrafi wymienić kilka instrumentów i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne);
		5	zna różne oznaczenia metrum, tempa, dynamiki oraz symbole muzyczne takie jak: wartości rytmiczne, znaki repetycji, akcent, takt itp.;
		6	śpiewa całą piosenkę <i>Lato, lato</i> ; śpiewa solo fragmenty wybranych piosenek z całego roku szkolnego; zna większość symboli i oznaczeń muzycznych znajdujących się w nutach podręcznika; potrafi wymienić wszystkie poznane instrumenty i przyporządkować je do właściwej grupy (smyczkowe, strunowe, dęte, perkusyjne); w zagadkach muzycznych rozpoznaje większość utworów z repertuaru do słuchania; aktywnie bierze udział w zabawach i zagadkach ruchowo-muzycznych;

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY - MUZYKA KL.VI

Nr lekcji	Temat lekcji	Skala ocen	Wymagania podstawowe i ponadpodstawowe
1.	PRZYRODA I ŚWIAT Akompaniament gestodźwięków do piosenki. Odgłosy przyrody jako inspiracja dla kompozytorów.	2	- śpiewa w grupie refren <i>Zielonej piosenki</i> ;
		3	- umie wymienić odgłosy dobiegające z otoczenia
		4	- potrafi określić budowę <i>Zielonej piosenki</i>
		5	- rozumie pojęcia i potrafi je wskazać w nutach: znak chromatyczny, metrum, przedtakt, takt łącznik; - potrafi wyjaśnić termin – gestodźwięki i wykorzystać je przy piosence.
		6	- śpiewa w grupie <i>Zieloną piosenkę</i> ; - odróżnia dźwięki od szmerów dobiegające z otoczenia i wie, na czym polega różnica między nimi; - wyszukuje w tekście piosenki przenośnie i stara się je logicznie wyjaśnić; - umie zaproponować gestodźwięki do akompaniamentu przy piosence.
2.	KONCERT NA GŁOSY Budowa i działanie aparatu głosowego człowieka. Śpiewanie solo i tutti z zachowaniem zasad higieny głosu.	2	- potrafi zaśpiewać w grupie <i>Zieloną piosenkę</i> ; - nuci w grupie melodię refrenu piosenki <i>Jesienna bossa nova</i> ;
		3	- wykonuje w grupie ćwiczenia głosowe;
		4	- wie, kim był Stanisław Moniuszko; - potrafi wymienić dwie jego kompozycje, w tym tytuł co najmniej jednej opery; - zna nazwy głosów męskich: tenor i bas;
		5	- zna terminy solo i tutti; - gra fragment <i>Arii Skołuby</i> .
		6	- śpiewa solo fragmenty <i>Zielonej piosenki</i> oraz <i>Jesiennej bossa novy</i> ; - wie, czym jest aparat głosowy człowieka i jak należy o niego dbać; - potrafi opowiedzieć o życiu i twórczości Stanisława Moniuszki, a także o operze jako dużej formie muzycznej; - potrafi określić rodzaj głosu śpiewaka wykonującego słuchaną arię; - umie samodzielnie wyszukać utwory wykonywane przez solistę;
3.	RODZAJE CHOROW I SPOSOBY WYKONYWANIA MUZYKI WOKALNEJ Śpiew jednogłosowy i wielogłosowy, a cappella i śpiew z akompaniamentem.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienna bossa nova</i> oraz refren pieśni <i>Idą leśni</i> ;
		3	- rozumie różnice pomiędzy śpiewem zespołowym jedno i wielogłosowym;
		4	- umie podać różnice między kilkoma zespołami wokalnymi;
		5	- akompaniuje na instrumentach perkusyjnych według zapisu piktogramów.
		6	- śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Jesienna bossa nova</i> ; - potrafi zaśpiewać w grupie fragment dwugłosowy piosenki <i>Jesienna bossa nova</i> ; - umie określić rodzaje zespołów w słuchanych utworach, a także rozpoznać, czy śpiew jest jednogłosowy, czy wielogłosowy, czy a cappella, czy z akompaniamentem; - dzieli się z innymi swoimi doświadczeniami w chórze.
4.	JESIENNA ILUSTRACJA SŁOWNO-MUZYCZNA Z WYKORZYSTANIEM GŁOSU, GESTODŹWIĘKÓW, INSTRUMENTÓW, PAPIERU	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesień</i> ;
		3	- bierze udział w tworzeniu ilustracji słowno-muzycznej do fragmentu wiersza <i>Deszcz jesienny</i> L. Staffa;
		4	- zna termin inspiracja i rozumie jego znaczenie, podaje przykład inspiracji przyrodą w muzyce;
		5	- śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Jesień</i> ; - podaje kilka przykładów inspiracji przyrodą w muzyce;
		6	- umie zagrać instrumentalne wstawki w piosence; - bierze aktywny udział w tworzeniu ilustracji słowno- muzycznej do fragmentu wiersza <i>Deszcz jesienny</i> L. Staffa; - potrafi wskazać w wierszu słowa oddające nastrój i odgłosy jesiennej pogody;
5.	SPOTKANIE Z KOMPOZYTORKĄ Tworzenie improwizacji wokalnych i instrumentalnych z wykorzystaniem tekstu	2	- śpiewa w grupie refren piosenki <i>Nauka w wannie</i> ;
		3	- umie powiedzieć własnymi słowami, na czym polega praca kompozytora;
		4	- bierze udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesa
		5	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauka w wannie</i> oraz solo fragmenty piosenki <i>Jesień</i> ;
		- wie, na czym polega praca kompozytora, zna kilka nazwisk kompozytorów	

	prawa Archimedesesa.		piosenek;
		6	- bierze aktywny udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesesa; - układa z pomocą grupy piosenkę na temat dowolnego przedmiotu wykładanego w szkole;
6.	Z HISTORII MIĘDZYNARODOWEGO KONKURSU PIANISTYCZNEGO IM. FRYDERYKA CHOPINA Nasz największy kompozytor Fryderyk Chopin – przypomnienie i utrwalenie informacji o kompozytorze i jego twórczości, sylwetki laureatów – Krystian Zimerman i Rafał Blechacz.	2	- potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Nauka w wannie</i> ;
		3	- zna nazwiska kilku kompozytorów;
		4	- umie podać kilka informacji o życiu i twórczości F. Chopina;
		5	- wie, co to jest konkurs chopinowski, - zna co najmniej jedno nazwisko zwycięzcy konkursu; - rozumie termin: interpretacja; - gra fragment <i>Marsza żałobnego</i> z <i>Sonaty b-moll</i> F. Chopina
		6	- umie wymienić nazwiska wielu kompozytorów polskich i zagranicznych; - potrafi opowiedzieć własnymi słowami o życiu i twórczości F. Chopina; - umie wymienić podstawowe gatunki muzyczne przez niego komponowane; - umie powiedzieć kilka zdań na temat konkursu chopinowskiego, - zna co najmniej dwa nazwiska słynnych pianistów – zwycięzców konkursu; - potrafi interpretować dowolną piosenkę w ciekawy sposób; - gra jeden z głosów <i>Marsza żałobnego</i> w wykonaniu wielogłosowym
7.	ORKIESTRA SYMFONICZNA Rozmieszczenie grup instrumentów w orkiestrze symfonicznej. Rodzaje orkiestr.	2	- umie zaśpiewać w grupie jedną z melodii piosenki <i>O, o, o!</i> – <i>Orkiestra</i> ;
		3	- zna nazwy różnych instrumentów;
		4	- wie, co to jest orkiestra symfoniczna, strojenie instrumentów;
		5	- umie powiedzieć, jak stroi się instrumenty strunowe, dęte, niektóre perkusyjne; - umie odczytać schemat orkiestry symfonicznej.
		6	-umie zaśpiewać jedną z melodii piosenki <i>O, o, o!</i> – <i>Orkiestra</i> z towarzyszeniem drugiej melodii; - potrafi przyporządkować instrumenty do odpowiednich grup; - aktywnie wykonuje eksperymenty ze strojeniem instrumentów, wyciągając poprawne wnioski; - po wysłuchaniu <i>Szeherazydy</i> potrafi opowiedzieć o nastroju i instrumentach charakteryzujących postacie z baśni;
8.	PIEŚŃ UJDZIE CAŁO Dyrygent, batuta i partytura. Dyrygowanie zespołem instrumentalnym podczas aktywnego słuchania utworu.	2	- potrafi zaśpiewać w grupie wszystkie melodie piosenki <i>O, o, o!</i> – <i>Orkiestra</i> ;
		3	- umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Maki</i> ;
		4	- wie, kim jest dyrygent oraz zna terminy: partytura, batuta;
		5	- potrafi odczytać kilka oznaczeń z partytury orkiestrowej; - akompaniuje w zespole na instrumencie perkusyjnym wg zapisu w partyturze
		6	- umie zaśpiewać solo fragment pieśni <i>Maki</i> ; - umie opisać własnymi słowami rolę dyrygenta w przygotowaniu i wykonaniu koncertu; - potrafi znaleźć w nutach partytury wybrane oznaczenia i wyjaśnić ich rolę; - dyryguje zespołem instrumentalnym podczas utworu J. Straussa; - sprawnie odczytuje rytmy z partytury dla orkiestry towarzyszącej piosence <i>Maki</i> ; - podaje tytuły kilku pieśni patriotycznych poznanych w ubiegłych latach.
9.	SYMFONIA DŹWIĘKÓW Ludwig van Beethoven – wielki symfonik. Granie na instrumencie hymnu Zjednoczonej Europy.	2	- umie zaśpiewać w grupie <i>Odę do Radości</i>
		3	- wie, co to jest symfonia
		4	- zna nazwę głosu ludzkiego – baryton
		5	- zna nazwisko L. van Beethoven;
		6	- umie podać kilka informacji o Beethovenie jako wielkim symfoniku; - potrafi własnymi słowami opowiedzieć o wrażeniach po wysłuchaniu utworu; - umie zagrać ze słuchu fragment <i>Ody do Radości</i> .
10.	W KRĘGU TRADYCJI Granie na instrumentach polskich kołęd i pastorałek. Tradycje świąteczne różnych wyznań.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pojedziemy saniami</i> ;
		3	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pojedziemy saniami</i> i kołędę ukraińską <i>Nowa radist stała</i> ;
		4	- śpiewa w grupie łącznik w piosence <i>Pojedziemy saniami</i> i solo całą piosenkę;
		5	- gra na flecie przydzielony fragment pastorałki
		6	- umie samodzielnie rozczytać partię dzwonek w pastorałce.

11.	BOŻE NARODZENIE W PIEŚNI Doskonalenie śpiewu wielogłosowego – pastorałka <i>A spis Bartek</i> w układzie dwugłosowym. Słuchanie dawnych i współczesnych kolęd wykonywanych przez chóry.	2	- śpiewa w grupie wybraną piosenkę lub kolędę;
		3	- potrafi rozpoznać rodzaje chórów w słuchanych kolędach;
		4	- gra fragment pastorałki;
		5	- potrafi rozpoznać kolędę zacytowaną przez F. Chopina w <i>Scherzu h-moll</i> ;
		6	- gra kolędę <i>Lulajże Jezuniu</i> w układzie dwugłosowym;
12.	KOLEĐY I PASTORAŁKI ŹRÓDŁEM INSPIRACJI W MUZYCE Wybrane piosenki o tematyce świątecznej, kolędy i pastorałki, <i>Scherzo h-moll</i> op. 20 F. Chopina	2	- śpiewa w grupie kolędy i pastorałki
		3	- śpiewa solo kolędy i pastorałki;
		4	- gra wybraną przez siebie kolędę;
		5	- gra kolędę <i>Lulajże Jezuniu</i> w układzie dwugłosowym.
		6	potrafi rozpoznać kolędę zacytowaną przez F. Chopina w <i>Scherzu h-moll</i> ;
13.	TAŃCE KROLEWSKIE I CESARSKIE Zmieniające się mody na tańce – renesansowa pawana, walc. Mikołaj Gomołka.	2	- wie, że na przestrzeni wieków tańczono różne tańce;
		3	- wie, kim byli król Zygmunt Stary i królowa Bona, potrafi nazwać epokę, w której panowali;
		4	- wie, kim był J. Strauss (syn);
		5	- potrafi określić charakter muzyki w utworze <i>Rex</i> z uwzględnieniem kontrastów między obiema częściami; - zna podstawowe kroki pawany; - wie, kim był M. Gomołka;
		6	- umie wymienić nazwy kilku starszych i nowszych tańców; - podaje kilka faktów o J. Straussie (synu); - potrafi krótko opowiedzieć o <i>Melodiach na Psalterz polski</i> Mikołaja Gomołki;
14.	TAŃCE NA STYCZNIOWY MROZ – RUMBA I SAMBA Podstawowy krok samby. Śpiewanie kanonu na tle melodii głosu towarzyszącego.	2	- umie zaśpiewać w grupie melodię mkanonu <i>Rytmy synkopowane</i> na tle głosu towarzyszącego;
		3	- zna nazwy wybranych tańców latynoamerykańskich: rumbi, samby, cza-czy;
		4	- umie określić cechy charakterystyczne rumbi na podstawie przykładu muzycznego;
		5	- zna podstawowy krok samb;
		6	- umie zaśpiewać solo melodię kanonu <i>Rytmy synkopowane</i> na tle głosu towarzyszącego; - potrafi własnymi słowami opisać różnice między muzyką samby i rumbi;
15.	TAŃCE NA STYCZNIOWY MROZ – CZA-CZA Podstawowy krok cza-czy. Prozdrowotne znaczenie tańca dla człowieka.	2	- próbuje zaśpiewać piosenkę <i>Rytmy synkopowane</i> w kanonie dwugłosowym;
		3	- zna zasadę wykonywania kanonu;
		4	- umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Tańczymy cza-czę</i> ;
		5	- rozumie różnicę między pauzą półnutową i cało nutową (długość trwania, zapis); - zna podstawowy krok cza-czy;
		6	- umie zaśpiewać <i>Rytmy synkopowane</i> w kanonie dwugłosowym; - potrafi zaimprovizować rytmy do taktów z pauzami; - umie zatańczyć w parze podstawowy krok cza-czy.
16.	MUZYKA CIAŁA Balet jako taniec klasyczny i jako widowisko teatralne oparte na geście oraz tańcu wykonywanym do muzyki. Piotr Czajkowski i jego najsłynniejsze balety.	2	- potrafi wyjaśnić, czym jest balet;
		3	- aktywnie uczestniczy w zabawach muzycznych;
		4	- wie, kim był Piotr Czajkowski;
		5	- zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców;
		6	- zna treść poznanych na lekcji baletów; - umie opisać główną bohaterkę <i>Tańca Cukrowej Wróżki</i> na podstawie charakteru słuchanej muzyki; - potrafi rozpoznać barwę czelesty;
17.	BALET KLASYCZNY CZY TEATR TAŃCA I GESTU?	2	- zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców;
		3	- aktywnie uczestniczy w tworzeniu ilustracji dźwiękowej do utworu K. Szymanowskiego;

	Porównanie brzmienia muzyki baletowej XIX i XX wieku. Tworzenie grupowego układu ruchowego.	4	- wie, kim był Igor Strawiński i Karol Szymanowski;
		5	- zgłasza ciekawe propozycje rozwiązań do ilustracji dźwiękowej;
		6	- zna treść poznanych na lekcji baletów; - umie zauważyć i opisać różnice między muzyką I. Strawińskiego a przykładami XIX wiecznych baletów P. Czajkowskiego;
18.	WYBRANE FAKTY Z ŻYCIA KAROLA SZYMANOWSKIEGO – TWORCZOŚĆ, PODROŻE, ZWIĄZKI Z PODHAŁEM Improwizacja na dźwiękach skali góralskiej.	2	- zna podstawowe fakty z życia i twórczości kompozytora;
		3	- wie, do muzyki jakich regionów nawiązywał w swej twórczości kompozytor;
		4	- potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania;
		5	- zna tytuły najwybitniejszych dzieł kompozytora;
		6	- potrafi wyjaśnić znaczenie twórczości K. Szymanowskiego dla rozwoju kultury polskiej; - umie zaimprovizować melodię na dźwiękach skali góralskiej; - potrafi zagrać a vista fragment <i>Etiudy b-moll</i> ;
19.	JAK POWSTAJE MUZYKA – RYTM, METRUM I TEMPO Utrwalenie i uporządkowanie wiedzy dotyczącej omawianych elementów, stosowanie ich w praktyce.	2	- potrafi ustawić wahadło metronomu na żądane tempo;
		3	- wie, co to jest metronom i do czego służy; - potrafi zaśpiewać kanon <i>Ding, dong</i> w grupie unisono;
		4	- rozumie znaczenie terminów: rytm (również w sensie pozamuzycznym), metrum oraz tempo;
		5	- zna podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz oraz wie, jakie są relacje czasowe między nimi; - zna niektóre oznaczenia metrum i wie, co jest ich miarą taktu; - zna niektóre określenia tempa w języku włoskim;
		6	- potrafi zaśpiewać <i>Ding, dong</i> w kanonie; - umie podać przykłady rytmu w przyrodzie i architekturze; - potrafi określić środki muzyczne zastosowane w utworze K. Szymanowskiego; - tworzy proste rytmy w podanym metrum; - umie rozpoznać metrum słuchem; - potrafi zastosować zmiany tempa w praktyce; - wyczuwa zmiany tempa w utworze J. Brahmsa i reaguje na nie ruchem.
20.	JAK POWSTAJE MUZYKA – MELODIA, DYNAMIKA, ARTYKULACJA Utrwalenie i uporządkowanie wiedzy dotyczącej omawianych elementów, stosowanie ich w praktyce.	2	- potrafi zaśpiewać w grupie unisono melodię kanonu <i>Ding, dong</i> oraz jedną z melodii <i>Jednej pieśni</i> ;
		3	- zna zagadnienia związane z zapisem nut na pięciolinii.
		4	- zna terminy: melodia, notacja muzyczna, dynamika, artykulacja;
		5	- zna niektóre oznaczenia dynamiczne; - potrafi w grze na instrumencie zastosować zmiany tempa i dynamiki.
		6	- potrafi zaśpiewać w dwugłosie kanon <i>Ding, dong</i> oraz jedną z melodii <i>Jednej pieśni</i> ; - zna i rozumie niektóre włoskie określenia dynamiki i artykulacji; - w słuchanym utworze potrafi określić kierunek melodii oraz zmiany tempa, dynamiki i artykulacji; - potrafi przeczytać głosem zapis melodii <i>Wład kotek</i> ; - umie samodzielnie nauczyć się grać temat <i>Symfonii – Z Nowego Świata</i> A. Dvořáka;
21.	JAK POWSTAJE MUZYKA – HARMONIA I BARWA DŹWIĘKU Utrwalenie i uporządkowanie wiedzy dotyczącej omawianych elementów, stosowanie ich w praktyce.	2	- umie zaśpiewać w grupie <i>Jedną pieśń</i> ;
		3	- rozumie terminy: harmonia i barwa w odniesieniu do muzyki;
		4	- wie, co to jest trójdźwięk;
		5	- umie odnaleźć w nutach oznaczenia omawianych elementów muzyki.
		6	- umie zaśpiewać wybrany głos pieśni podczas śpiewu wielogłosowego; - próbuje dobrać właściwe akordy do melodii <i>Wład kotek</i> . - umie odnaleźć w zapisie nutowym trójdźwięki; - słucha utworu <i>Kot i mysz</i> F. Rybickiego w skupieniu, śledząc partyturę – wskazuje na zgodność i różnice między nią a nagraniem.
22.	EKSPERYMENTY KOMPOZYTORÓW XX WIEKU	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Wiosna – ach, to ty</i> ;
		3	- poszukuje informacji w dostępnych źródłach;
		4	- potrafi wymienić nazwy kierunków muzycznych XX wieku;

	Eksperymenty uczniów – zabawy twórcze z użyciem techniki aleatorycznej, sonorystycznej. Zapisywanie, nagrywanie i przetwarzanie dźwięku.	5	- zna nazwiska kompozytorów: K. Penderecki, W. Lutosławski;
		6	- śpiewa solo fragmenty piosenki; - aktywnie uczestniczy w eksperymentach z muzyką współczesną – zabawach twórczych z użyciem technik aleatorycznych, sonoryzmu; - potrafi opowiedzieć o roli barwy dźwięku i dynamiki w słuchanych utworach; - przygotowuje nagrania muzyki konkretnej;
23.	NASZE MUZYCZNE DZIEŁO SZTUKI Festiwal muzyki współczesnej „Warszawska Jesień”. Tworzenie dzieła muzycznego – indywidualnie lub w grupie.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Obcy świat</i> ;
		3	- bierze aktywny udział w tworzeniu <i>Wiosennej pobudki</i> ;
		4	- wie, co to jest „Warszawska Jesień”.
		5	- umie wykorzystać wiadomości dotyczące zapisu nutowego w zabawach i ćwiczeniach;
		6	- potrafi zagrać wstawki instrumentalne w piosence <i>Obcy świat</i> ; - bierze aktywny udział w tworzeniu klasowego utworu – indywidualnie lub w grupie; - korzysta z programów komputerowych do edycji i obróbki dźwięku; - poszukuje i gromadzi informacje na temat najnowszych trendów muzycznych.
24.	OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA Podlasie, Lubelszczyzna, Rzeszowszczyzna. Sylwetka Witolda Lutosławskiego jako jednego z najwybitniejszych współczesnych kompozytorów polskich i jego inspiracje muzyką Rzeszowszczyzny.	2	- zna nazwy regionów folklorystycznych wschodniej Polski: Podlasie, Lubelszczyzna, Rzeszowszczyzna;
		3	- potrafi wymienić i wie, jak wyglądają instrumenty ludowe: harmonia, suka biłgorajska, cymbały;
		4	- wie, kim był W. Lutosławski
		5	- potrafi zagrać w grupie melodię <i>Lasowiaka</i> ;
		6	- publikuje przygotowane dzieło na stronie szkoły z zachowaniem praw autorskich; - wykazuje się twórczą inwencją podczas przeprowadzania eksperymentów brzmieniowych z bębenkiem - umie powiedzieć dwa, trzy zdania na temat twórczości W. Lutosławskiego; - rozpoznaje, w których częściach <i>Tańca</i> W. Lutosławskiego pojawiają się fragmenty melodii <i>Lasowiaka</i> ; - bierze aktywny udział w tańcach ludowych.
25.	MISTRZOWIE INSTRUMENTÓW Niccolo Paganini – kompozytor i wirtuoz skrzypiec.	2	- śpiewa w grupie refren pieśni <i>Funiculi, funicula</i> ;
		3	- wie, kogo nazywa się wirtuozem;
		4	- wie, kim był N. Paganini i H. Wieniawski;
		5	- potrafi wymienić nazwiska wirtuozów poznanych w ubiegłych latach;
		6	- śpiewa solo fragment pieśni <i>Funiculi, funicula</i> ; - potrafi podać kilka informacji o N. Paganinim i H. Wieniawskim; - potrafi opowiedzieć krótko o jednym z wirtuozów poznanych w ubiegłych latach.
26.	WSPÓŁCZEŚNI WIRTUOZI – POSZUKIWANIE I SŁUCHANIE UTWORÓW Znaczenie improwizacji w jazzie.	2	- śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Żyj kolorowo</i> ;
		3	- bierze aktywny udział w akompaniowaniu do części instrumentalnej piosenki;
		4	- wie, co to jest improwizacja;
		5	- potrafi wymienić nazwiska kilku współczesnych wirtuozów; - wie, jak oznacza się metrum Alla breve i jaka wartość rytmiczna jest jego miarą; - wie, kim był K. Komeda.
		6	- potrafi podać kilka informacji o współczesnych wirtuozach; - umie podać kilka informacji o K. Komedzie; - potrafi zaimprovizować grę na instrumencie perkusyjnym; - umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika <i>Zostań wirtuozem</i> ; - potrafi odnaleźć w dostępnych źródłach informacje oraz utwory współczesnych wirtuozów.
27.	ZAPROSZENIE NA KONCERT Etykieta melomana. Filharmonia – pochodzenie słowa, galeria wybranych	2	- śpiewa w grupie zwrotki i refren (próbuję śpiewać w dwugłosie) pieśni <i>Funiculi, funicula</i> ; - śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Żyj kolorowo</i> ;
		3	- wie, jak znaleźć ofertę koncertową w okolicy miejsca zamieszkania;
		4	- wie, co znaczy wyraz filharmonia;

	polskich filharmonii.		- umie wytłumaczyć dwa znaczenia wyrazu koncert.
		5	- potrafi własnymi słowami wyjaśnić znaczenie akustyki w sali koncertowej; - potrafi wymienić kilka czynników wpływających na akustykę w sali koncertowej;
		6	- śpiewa solo zwrotki piosenki <i>Funiculi, funicula</i> , a refren w duecie na dwa głosy; - umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika <i>Zostań wirtuozem</i> ; - aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu klasowego koncertu; - potrafi wyszukać w dostępnych źródłach nagrania z literatury muzycznej, stosując zasady poszanowania praw autorskich i wykonawczych.
28.	U NASZYCH NAJBLIŻSZYCH SĄSIADÓW Rosja, Czechy – przypomnienie związków muzycznych z krajami (Piotr Czajkowski, balet, <i>Bed ich Smetana</i>).	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>To stop the train</i> ;
		3	- zna nazwiska kompozytorów: P. Czajkowski, B. Smetana;
		4	- umie zagrać fragment melodii <i>Wettawy</i> .
		5	- śpiewa w kanonie i z gestami piosenkę <i>To stop the train</i> ; - własnymi słowami określa tempo i charakter słuchanej muzyki.
		6	- umie wymyślić i zademonstrować kroki kozaka; - zna włoskie nazwy na określenie tempa wolnego, umiarkowanego i bardzo szybkiego; - potrafi opowiedzieć, kim był Piotr Czajkowski, zna tytuły kilku jego utworów;
29.	NA POŁUDNIE EUROPY – AUSTRIA I WŁOCHY Związki muzyki z omawianymi krajami (opera, Rossini, Vivaldi, lutnicy).	2	- śpiewa w grupie kanon <i>To stop the train</i> i piosenkę <i>La Bella polenta</i> ;
		3	- zna termin jodłowanie;
		4	- potrafi podać kilka informacji muzycznych związanych z Austrią i Włochami;
		5	- śpiewa solo fragmenty piosenki <i>La bella polenta</i> ;
		6	- potrafi podać tytuły utworów kompozytorów włoskich i austriackich; - wykazuje się wiedzą na temat opery;
30.	GORĄCA GRECJA I DESZCZOWA ANGLIA Związki muzyki z omawianymi krajami (kolebka kultury europejskiej, Georg Friedrich Handel).	2	- umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Row, your boat</i> ;
		3	- włącza się do tańczenia w grupie greckiego tańca sirtaki;
		4	- zna nazwisko G.F. Händel;
		5	- potrafi zagrać na flecie melodię piosenki <i>Row, your boat</i> ;
		6	- umie zaśpiewać <i>Row, your boat</i> w kanonie dwugłosowym; - umie zagrać w kanonie melodię <i>Row, your boat</i> ; - potrafi wyjaśnić własnymi słowami określenie – Grecja to kolebka kultury europejskiej; - tańczy w grupie taniec grecki sirtaki; - potrafi podać kilka informacji o G.F. Händlu.
31.	WAKACJE JUŻ ZA CHWILĘ... Koncert życzeń uczniów – śpiewanie piosenek i granie wybranych utworów z repertuaru minionego roku szkolnego.	2	- w grupie śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego;
		3	- potrafi wskazać znaki chromatyczne, oznaczenia metrum, wartości rytmiczne i pauzy w zapisie nutowym piosenki <i>Błękitny czas</i> ;
		4	- potrafi zagrać fragment melodii szkockiej <i>Stare dobre czasy</i> .
		5	- solo śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego;
		6	- potrafi zagrać II część melodii szkockiej <i>Stare dobre czasy</i> .

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY - MUZYKA KL.VII

Nr lekcji	Temat lekcji	Skala ocen	Wymagania podstawowe i ponadpodstawowe
1.	ZATRZYMAĆ LATO W PIOSENCE. Tworzenie tekstu do podanego rytmu. Odczytywanie elementów notacji muzyczne.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato z zieloną czupryną</i> ;
		3	- umie odnaleźć podany rytm w nutach piosenki;
		4	- wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i jak jest zbudowana;
		5	- wie, że Antonio Vivaldi jest kompozytorem epoki baroku.
		6	- śpiewa solo piosenkę z wakacji; - potrafi zaproponować tekst i/lub gestodźwięki do podanego rytmu; - akompaniuje na gitarze do piosenki <i>Lato z zieloną czupryną</i> ; - umie rozpoznać barwę gitary w słuchanym utworze.
		2.	NA NITKACH BABIEGO LATA. Akompaniowanie na gitarze. Metrum 6/8.
3	- aktywnie uczestniczy w zabawie rytmicznej przy piosence <i>Babie lato</i> ;		
4	- umie porównać nastrój kanonu i obrazu J. Chełmońskiego;		
5	- umie prawidłowo pogrupować wartości rytmiczne w metrum $\frac{3}{4}$ i $\frac{6}{8}$; - potrafi podać kilka informacji o A. Vivaldim.		
6	- potrafi zagrać i zaśpiewać w kanonie; - potrafi odczytać i zaśpiewać krótki motyw pokazywany fonogestyką; - umie odnaleźć krótki motyw melodyczny w nutach piosenki <i>Babie lato</i> ; - potrafi wyrecytować tekst przysłowia w metrum $\frac{3}{4}$ i/lub $\frac{6}{8}$.		
3.	FAKTURA POLIFONICZNA I HOMOFONICZNA.		
		3	- śpiewa w kanonie <i>Babie lato</i> ; - akompaniuje na instrumentach perkusyjnych do piosenki <i>Lato z zieloną czupryną</i> ;
		4	- potrafi zagrać na dzwonek lub flecie odpowiednie fragmenty <i>Deutscher Tanz</i> nr 3 W.A. Mozarta;
		5	- umie podać kilka informacji o J.S. Bachu; potrafi przyporządkować tych kompozytorów do odpowiedniej epoki; - potrafi wskazać pojawienie się tematu fugi w nutach <i>Bach w Eisenach</i> .
		6	- śpiewa w kanonie w obsadzie solowej; - recytuje tekst fugi w swoim głosie; - rozumie i potrafi wyjaśnić, na czym polega faktura homofoniczna i polifoniczna.
		4.	DEMOKRACJA CZY ABSOLUTYZM – POLIFONIA I HOMOFONIA CD.
3	- potrafi znaleźć informacje dotyczące pieśni <i>Czerwone maki na Monte Cassino</i> .		
4	- bierze aktywny udział w recytacji fugi <i>Bach w Eisenach</i> ;		
5	- umie odnaleźć podobieństwa i różnice w nutach pieśni;		
6	- potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać na flecie/dzwonek fragment fugi z <i>II Koncertu Brandenburskiego</i> ; - umie określić fakturę (monofonia, polifonia, homofonia) w słuchanych utworach.		
5.	OTACZA NAS ŚWIAT DŹWIĘKÓW. Odgłosy i przestrzeń dźwiękowe. Zagrożeń hałasem i prawa innych do ciszy.		
		3	- umie porównać nastrój obu pieśni; - potrafi podać przykłady źródeł dźwięku w otoczeniu;
		4	- uczestniczy w grze akompaniamentu ; - zna źródła oraz sposoby ograniczania hałasu w otoczeniu;
		5	- zna termin: triola; - wyjaśnia rolę fermaty.
		6	- śpiewa solo zwrotkę jednej z pieśni; - potrafi wskazać znaki muzyczne w nutach, które mają wpływ na nastrój piosenki; - zgłasza pomysły do instrumentacji przy piosence; - umie ocenić szkodliwość środowiska akustycznego w miejscu zamieszkania, szkole, czasie wolnym; - rozumie i szanuje prawo innych do ciszy – zwłaszcza w miejscach publicznych; - nagrywa i przetwarza odgłosy otoczenia; - zna style: sonoryzm i muzyka konkretna.
		6.	POGODA CZY NIEPOGODA – MUZYKA SIŁ ZAWSZE
3	- umie wskazać podobieństwa i różnice w zapisie nutowym piosenki <i>Malowany</i>		

	DODA.		<i>latawiec;</i>
	Wpływ muzyki na człowieka – werbalizowanie emocji.	4	- umie zwerbalizować emocje wywołane słuchaną muzyką; - wykonuje instrument według instrukcji
		5	- zna nazwisko: R. Wagner; - umie zagrać <i>Marsz weselny</i> ; z opery <i>Lohengrin</i> R. Wagnera; .
		6	- śpiewa solo zwrotkę <i>Piosenki na niepogodę</i> ; - przetwarza nagrane odgłosy – tworzenie miniatury dźwiękowej; - improwizuje głosem tekst i melodię; - poszukuje nagrań muzyki barokowej – eksperyment domowy.
7.	JAK MUZYKĘ WYKORZYSTUJE MEDYCYNA I MARKETING?	2	- śpiewa w grupie piosenki; - bierze aktywny udział w zabawie;
	Wpływ muzyki na człowieka – ćwiczenia praktyczne (dobieranie utworu do treści).	3	- zna dziedziny życia wykorzystujące muzykę – muzykoterapia i marketing; - potrafi określić najprzyjemniejszą (we własnym odczuciu) formę aktywności muzycznej;
		4	- zna tytuły najstarszych polskich hymnów;
		5	- potrafi zanucić fragment <i>Bogurodzicy</i> ; - wie, w jakiej postawie należy słuchać <i>Gaude, mater Polonia</i>
		6	- śpiewa solo zwrotkę piosenki <i>Malowany latawiec</i> ; - świadomie słucha muzyki barokowej w domu; - wyraża swoje zdanie o poglądach starożytnych myślicieli na temat roli muzyki; - umie dopasować i wykorzystać utwór muzyczny dla celów marketingu; - potrafi określić cechy chorału; - umie podać współczesne przykłady wykorzystywania melodii chorałowych (fragmenty liturgii);
8.	SZKOLNE „RAPOWANIE” I SCATOWANIE.	2	- śpiewa w grupie pieśń <i>Ksiądz mi zakazał</i> ;
	Techniki wokalne charakterystyczne dla stylów muzyki rozrywkowej (jazz, rap).	3	- zna nazwy stylów muzyki: jazz, rap, muzyka rozrywkowa;
		4	- zna techniki wokalne: rytmiczne skandowanie, scat, vocal percussion;
		5	- potrafi wykonać rytmiczne ostinato do rapu;
		6	- śpiewa solo fragmenty pieśni <i>Ksiądz mi zakazał</i> ; - podejmuje próbę śpiewu metodą scatu do wybranej melodii oraz beatboxu; - potrafi rytmicznie wyrecytować tekst <i>Rap na dużej przerwie</i> ; - charakteryzuje omówione style muzyki: jazz, rap, muzyka rozrywkowa.
9.	MUZYKA ROZRYWKOWA – ROCK.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Kiedy mi wesoło</i> ;
	Tolerancja dla preferencji innych – wyrażanie i uzasadnianie opinii.	3	- zna terminy: pop i rock.
		4	- zna nazwy interwałów muzycznych: pryma, oktawa;
		5	- zna nazwy interwałów muzycznych: pryma, oktawa;
		6	- śpiewa solo zwrotkę piosenki <i>Kiedy mi wesoło</i> ; - improwizuje głosem na zadany temat; - potrafi zagrać i zaśpiewać oktawę; - potrafi podać cechy muzyki rockowej; - umie wymienić nazwy kilku słynnych zespołów rockowych.
10.	ROCKOWO NA WESOŁO.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Kiedy mi wesoło</i> ;
	Instrumenty zespołu rockowego.	3	- gra na zrobionym instrumencie schematy rytmiczne według zapisu;
	Ostinato, jako podstawa schematów rytmicznych w muzyce rozrywkowej.	4	- zna skład instrumentalny zespołu rockowego;
		5	- wykonuje gestodźwiękami ostinato do melodii <i>We will rock you</i> .
		6	- umie rozpoznać znaną melodię z fonogestyki; - przedstawia na forum klasy prezentację o muzyce rozrywkowej XXI wieku; - wypowiada się na temat współczesnych idoli (wartościowanie twórczości).
11.	JUŻ CZAS POMYŚLEĆ O ŚWIĘTACH...	2	- śpiewa w grupie: kolędę hiszpańską w <i>dzień Bożego Narodzenia</i> , czeską pastorałkę: <i>Kukułka z lasu leci już</i> ;
	Zwyczaje świąteczne w krajach Europy: Czechy, Hiszpania, Włochy.	3	- potrafi powiedzieć kilka słów o zwyczajach Bożonarodzeniowych wybranych krajów europejskich;
		4	- potrafi wyjaśnić znaczenie znaków chromatycznych.
		5	- śpiewa słowacką pastorałkę, wyraźnie wymawiając słowa; - potrafi zaśpiewać solo kolędę hiszpańską w <i>dzień Bożego Narodzenia</i> ; - wymienia charakterystyczne cechy kolęd i uzasadnia, dlaczego piosenka <i>Dzień jeden w roku nie jest kolędą</i> ;
		6	- wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe innych krajów (omawianych na lekcji); - gra włoską kolędę <i>Quando nascette Ninno</i> ;
12.	Tradycje świąteczne w	2	- śpiewa w grupie refren kolędy angielskiej <i>Kolędowania nadszedł czas</i> i/lub kolędy francuskiej <i>Aniołowie z naszych pól</i> ;

	wybranych krajach europy: Anglia, Austria, Francja.	3	- potrafi powiedzieć kilka słów o zwyczajach Bożonarodzeniowych wybranych krajów europejskich;
		4	- gra fragment kolędy austriackiej <i>Cicha noc</i> ;
		5	- zna metrum 6/8 i 2/4.
		6	- śpiewa w grupie zwrotkę i refren obu kolęd (angielskiej i francuskiej); - umie zaśpiewać fragment kolędy <i>Kolędowania nadszedł czas</i> po angielsku; - wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe innych krajów (omawianych na lekcji); - potrafi samodzielnie odczytać i zagrać melodię kolędy austriackiej.
13.	ROZTAŃCZONE ŚWIĘTA. Rytmy polskich tańców narodowych w kolędach i pastorałkach.	2	- śpiewa w grupie jeden głos pastorałki;
		3	- zna nazwy polskich tańców narodowych;
		4	- gra fragmenty kolędy <i>Dzisiaj w Betlejem</i> ;
		5	- aktywnie wykonuje elementy taneczne przy pastorałce <i>Hej, w dzień narodzenia</i> .
		6	- gra jeden z głosów kolędy <i>Dzisiaj w Betlejem</i> ; - umie rozpoznać rytmy polskich tańców narodowych w kolędach i pastorałkach; - proponuje elementy taneczne do wybranych polskich kolęd.
14.	ROCK AND ROLLOWY KARNAWAŁ. Charakterystyka stylu. Podstawowy krok rock and rolla. Utrwalenie znaczenia znaków chromatycznych.	2	- śpiewa w grupie refren piosenki <i>Nie bądź taki szybki Bill</i> ; - podaje nazwy kilku polskich zespołów muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku;
		3	- zna terminy: rock and roll;
		4	- umie samodzielnie rozczytać i zagrać fragment <i>Yellow submarine</i> ;
		5	- umie zatańczyć podstawowy krok rock and rolla; - potrafi odczytać dźwięki po zastosowaniu znaków chromatycznych przykluczowych i przygodnych; - śpiewa całą piosenkę <i>Nie bądź taki szybki Bill</i> ;
		6	- gra wstawki melodyczne w piosence <i>Nie bądź taki szybki Bill</i> ; - proponuje akompaniament rytmiczny do piosenki; - potrafi rozpoznać słuchem instrumenty w utworze <i>Yesterday</i> ; - zna wybrane przykłady polskiej muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku.
15.	Z HISTORII POLSKIEJ MUZYKI ROZRYWKOWEJ DRUGIEJ POŁOWY XX WIEKU. Czesław Niemen, zespół Skaldowie i Perfect. Utrwalenie budowy formalnej utworów: ABA, ABA'.	2	- śpiewa w grupie skrajne części piosenki z <i>kopyta kulig rwie</i> ;
		3	- podaje nazwy kilku polskich zespołów muzyki rozrywkowej lat 60.–80. XX wieku;
		4	- zna terminy: muzyka popularna i rock.
		5	- umie określić budowę piosenki z <i>kopyta kulig rwie</i> ;
		6	- śpiewa w grupie całą piosenkę z <i>kopyta kulig rwie</i> ; - potrafi zagrać podany fragment piosenki Perfectu, a następnie rozpoznać ją i odnaleźć nagranie; - charakteryzuje tematykę polskich piosenek rozrywkowych XX wieku.
16.	MUZYKA FILMOWA WCZORAJ I DZIŚ. Rola muzyki w filmie – określanie i ilustrowanie dźwiękiem „kadru filmowego”.	2	- wie, że muzyka w filmie pełni różne funkcje;
		3	- zna kilka faktów z historii kina;
		4	- umie wymienić kilku kompozytorów muzyki filmowej
		5	- potrafi samodzielnie przygotować wybrany utwór na flecie/dzwonkach.
		6	- samodzielnie formułuje funkcje muzyki w filmie; - potrafi opowiedzieć o procesie tworzenia muzyki do obrazu filmowego; - umie wymienić tytuły filmów i nazwiska twórców muzyki do nich; - potrafi zilustrować głosem lub instrumentem ruch innego ucznia; - umie ocenić, czy w słuchanym przykładzie kompozytor trafnie podkreślił muzyką obraz bitwy.
17.	MUZYKA Z EKRANU KINA I Z RADIA. Tworzenie scenariusza filmowego. Klasowy dżingiel.	2	- śpiewa w grupie refren piosenkę <i>Czerwony autobus</i> ;
		3	- zna kilka faktów z historii polskiego radia;
		4	- zna nazwisko Władysław Szpilman; - aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu scenariusza filmowego i ilustrowania go muzyką;
		5	- wie, co to jest dżingiel radiowy; - gra wybrany utwór muzyki filmowej.
		6	- śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Czerwony autobus</i> ; - wyróżnia się twórczą postawą przy przygotowywaniu scenariusza filmowego i ilustrowania go muzyką; - umie zanucić lub zagwizdać melodię (dżingiel) audycji radiowej/telewizyjnej.
18.		2	- śpiewa w grupie całą piosenkę <i>Czerwony autobus</i> ;
		3	- zna nazwiska wybitnych polskich kompozytorów muzyki filmowej – również tych nagrodzonych Oscarem;

	KONCERT MUZYKI FILMOWEJ. Najwybitniejsi polscy kompozytorzy muzyki filmowej.	4	- gra wybrany utwór z tego rozdziału
		5	- śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Czerwony autobus</i> ; - gra a vista <i>Hi-Lili</i>
		6	- podaje nazwisko polskiego twórcy nagrodzonego Oscarem w kategorii niezwiązanej z muzyką;
19.	STRUMYKA FALA SZYBKA WŚRÓD JASNYCH BIEŻY ŁĄK”. Pieśń solowa epoki romantyzmu.	2	- śpiewa w grupie fragment pieśni <i>Pstrąg</i> ;
		3	- bierze udział w zabawie ruchowej <i>Gdzie jest pstrąg?</i> ; - wie, co to jest pieśń solowa;
		4	- wie, co to jest pieśń solowa; - zna i potrafi wyjaśnić termin: muzyka ilustracyjna
		5	- gra wybrane dźwięki pieśni – aktywne słuchanie muzyki; - wymienia nazwiska kompozytorów reprezentatywnych dla epoki romantyzmu: F. Chopin, S. Moniuszko, F. Schubert;
		6	- śpiewa solo fragment pieśni – z interpretacją tekstu; - umie opowiedzieć, w jaki sposób muzyka ilustruje wydarzenia w pieśni <i>Król elfów</i> ; - potrafi wymienić kilka faktów z biografii i tytuły utworów kompozytorów romantycznych; - zna instytucje kultury na świecie – wie, co to są Schubertiady.
20.	MUZYKA WOKALNA I WOKALNO-INSTRUMENTALNA. Różne zespoły wokalne. Henryk Mikołaj Górecki.	2	- śpiewa w grupie fragment pieśni <i>Pstrąg</i> ;
		3	- zna głosy ludzkie: sopran, alt, tenor, bas;
		4	- wymienia rodzaje chórów: mieszany, męski, żeński;
		5	- zna nazwisko: Henryk Mikołaj Górecki; - potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać kilka taktów z oratorium <i>Mesjasz</i> .
		6	- śpiewa w grupie całą pieśń; - zna inne nazwy głosów ludzkich: kontratenor, sopran męski; - umie rozpoznać aparat wykonawczy w słuchanych utworach; - zna termin: madrygał; - potrafi samodzielnie rozczytać i zagrać cały fragment z oratorium <i>Mesjasz</i> .
21.	POEZJA WYŚPIEWANA. Związki muzyki z tekstem literackim. Bardowie krainy łagodności.	2	- śpiewa w grupie refren <i>Piosenki wiosennej</i> ;
		3	- bierze udział w wykonaniu ilustracji dźwiękowej do wybranego wiersza
		4	- zna termin: poezja śpiewana;
		5	- potrafi zagrać melodię piosenki B. Dylana
		6	- śpiewa solo fragmenty zwrotki (z interpretacją) <i>Piosenki wiosennej</i> ; - potrafi rozpoznać i odnaleźć piosenkę B. Dylana zapisaną w <i>Zostań wirtuozem</i> ; - wyszukuje tekst literacki oraz proponuje sposób jego opracowania; - zna nazwiska największych bardów krainy łagodności; - wyszukuje nagrania piosenek największych bardów.
22.	DŹWIĘKI JAK BARWY. Kolorystyka różnych zespołów – porównywanie barw kwintetów.	2	- śpiewa w grupie powtarzające się fragmenty piosenki <i>Pod jabłonią</i> ;
		3	- umie podać nazwę kameralnego zespołu smyczkowego – utrwalenie;
		4	- zna nazwy instrumentów smyczkowych, dętych drewnianych i blaszanych
		5	- gra akompaniament do piosenki (według partytury);
		6	- śpiewa w grupie piosenkę; - gra na dzwoneczkach fragment melodii piosenki; - potrafi rozpoznać barwę instrumentów w słuchanych kwintetach; - zna włoskie nazwy muzycznych zespołów kameralnych: duet, trio, kwartet, kwintet.
23.	DUET, TERCET, KWARTET, KWINTET... Muzykowanie wielogłosowe – realizacja Partytury na kwintet instrumentów szkolnych. Dudy wielkopolskie.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pod jabłonią</i> ;
		3	- umie wymienić nazwę instrumentu ludowego z Wielkopolski.
		4	- śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Pod jabłonią</i> ;
		5	- potrafi zagrać w grupie jeden z głosów kwintetu <i>Te Deum</i> ;
		6	- potrafi rozpoznać słuchowo rodzaj i liczbę pojawiających się instrumentów podczas fermaty <i>Nadstaw ucha</i> .
24.		2	- śpiewa w grupie piosenkę ludową <i>Pytala się matka słowika</i> ;
		3	- potrafi wymienić nazwy instytucji kulturalnych regionu Wielkopolski i Śląska;
		4	- potrafi wyjaśnić termin: etnografia
		5	- umie zagrać akompaniament i/lub melodię pieśni ze Śląska;

	BARWY MUZYKI LUDOWEJ. Bogactwo kulturalne Śląska i Wielkopolski. Artystyczne opracowanie muzyki ludowej.		- podaje kilka informacji na temat H.M. Góreckiego – utrwalenie;
		6	- proponuje tekst do drugiego głosu piosenki z Wielkopolski; - umie dopasować podany dźwięk do odpowiednich fragmentów melodii; - potrafi rozpoznać pieśń ludową ze Śląska w artystycznym opracowaniu H.M. Góreckiego – opisuje podobieństwa i różnice.
25.	ELEKTRONICZNA ORKIESTRA – PALETA BARW. Możliwości instrumentów elektronicznych – granie melodii i akompaniamentu.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pięknie żyć</i> ;
		3	- wie, co to jest i jakie ma możliwości keyboard;
		4	- bierze aktywny udział w fermacie <i>Świetlna muzyka</i> ;
		5	- rozpoznaje aparat wykonawczy trzech wersji utworu M. Musorgskiego
		6	- śpiewa solo fragment piosenki; - umie zagrać na klawiaturze melodię refrenu piosenki; - potrafi zagrać na klawiaturze przynajmniej jeden akord akompaniamentu zwrotki piosenki; - zna nazwiska kompozytorów muzyki elektronicznej; - umie porównać nastrój i barwę w trzech wersjach utworu M. Musorgskiego; - poszukuje nagrań elektronicznych wersji muzyki klasycznej.
26.	KABARET – MUZYKA ROZŚMIESZA. Tworzenie skeczu z użyciem środków muzycznych.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Ach! jak przyjemnie</i> ;
		3	- bierze udział w fermacie <i>Na fali</i> ;
		4	- wie, co to jest kabaret; - umie opowiedzieć anegdotę muzyczną;
		5	- zna nazwisko Henryk Wars; - potrafi określić, co jest podstawą żartu w oglądanych przykładach
		6	- śpiewa solo piosenkę; - proponuje rozwiązania przy tworzeniu skeczu lub echa; - poszukuje nagrań przebojów muzyki rozrywkowej z i poł. XX wieku; - rozumie, co jest istotą instrumentalnego żartu muzycznego.
27.	ŻARTY MUZYCZNE. Tworzenie melodii do wybranej fraszki J. Kochanowskiego – ukazanie jej w różnych kontekstach żartu muzycznego.	2	- śpiewa w grupie melodię kanonu <i>Wiosną</i> ;
		3	- śpiewa w grupie piosenkę z Kabaretu Starszych Panów;
		4	- zna nazwy polskich kabaretów muzycznych: Kabaret Starszych Panów, Grupa Mo Carta
		5	- umie zagrać melodię <i>Wesołe jest życie staruszka</i> ;
		6	- umie zaimprovizować melodię do fraszki J. Kochanowskiego i/lub przedstawić ją w formie żartu muzycznego; - zna nazwisko Wojciech Młynarski; - potrafi odnieść treść jednej z piosenek W. Młynarskiego do aktualnej rzeczywistości.
28.	OPERETKA I MUSICAL. Tańce wykorzystywane w teatrze.	2	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Już taki jestem zimny drań</i> ;
		3	- bierze aktywny udział w fermacie <i>Kankan w rękawiczkach</i>
		4	- zna terminy: operetka, musical; - potrafi wymienić nazwy tańców: fokstrot, tango, kankan;
		5	- umie zagrać akompaniament do piosenki; - potrafi zagrać na flecie/dzwonkach melodię kankana;
		6	- śpiewa solo piosenkę; - proponuje akompaniament perkusyjny do piosenki; - obserwując nuty, potrafi wskazać ten fragment w słuchanym utworze; - potrafi podać charakterystyczne cechy fokstrota, tanga, kankana; - poszukuje nagrań <i>Tanga milonga</i> .
29.	VIVA LA MUSICA – OD STAROŻYTNOŚCI DO RENESANSU. Podsumowanie i uporządkowanie chronologiczne wiedzy o muzyce.	2	- bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika.
		3	- śpiewa melodię i słowa kanonu <i>Viva la musica!</i> ; - wie, że z języka starogreckiego pochodzi wiele terminów muzycznych;
		4	- umie wyjaśnić znaczenie wybranego elementu muzyki; - wie, jakie role pełniła muzyka w średniowieczu;
		5	- zna termin: chorał gregoriański; - zna główną myśl renesansu, wie, że wzrosło znaczenie muzyki świeckiej;
		6	- śpiewa melodię i słowa <i>Viva la musica!</i> w kanonie; - umie wymienić przynajmniej po jednym przykładzie obecności muzyki w mitologii i Biblii; - potrafi podać polski tytuł pieśni <i>Gaude, Mater Polonia</i> i określić rolę pieśni w przeszłości; - umie opowiedzieć o randze kultury polskiej w Europie doby renesansu; - podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą
30.	VIVA LA MUSICA – OD	2	- śpiewa w grupie w kanonie <i>Viva la musica!</i> ; - bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika.

	<p>BAROKU DO KLASYCYSMU.</p> <p>Podsumowanie i uporządkowanie chronologiczne wiedzy o muzyce.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwisko autora słów hymnu polskiego;
		3	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to jest klawesyn; - potrafi wymienić nazwy kilku grup muzycznych i wskazać, do których grup należą;
		4	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to jest suita;
		5	<ul style="list-style-type: none"> - określa cechy sztuki baroku; - zna główną myśl epoki klasycyzmu; - umie powiedzieć, co to jest partytura i krótko opisać rolę dyrygenta;
		6	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo w kanonie <i>Viva la musica!</i>; - umie powiedzieć kilka słów o klawesynie; - wymienia kilka tytułów utworów barokowych słuchanych na lekcjach; - zna nazwiska kompozytorów barokowych poznanych na lekcjach; - własnymi słowami próbuje określić różnice między muzyką średniowiecza i renesansu a muzyką baroku; - potrafi wymienić kilka tytułów utworów epoki klasycznej słuchanych na lekcjach; - podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą.
31.	<p>VIVA LA MUSICA – ROMANTYZM, XX WIEK, MUZYKA WSPÓŁCZESNA.</p> <p>Klucz do muzyki – na dalszą drogę... Podsumowanie i uporządkowanie chronologiczne wiedzy o muzyce.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie w kanonie <i>Viva la musica!</i>; - bierze aktywny udział w grze towarzyszącej treściom 10 rozdziału podręcznika
		3	<ul style="list-style-type: none"> - umie powiedzieć, jakie utwory komponował Fryderyk Chopin; - wie, jakie znaczenie mają zbiory etnograficzne Oskara Kolberga;
		4	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kogo nazywa się wirtuozem; - umie wymienić nazwiska najważniejszych polskich twórców muzyki XX wieku i muzyki współczesnej;
		5	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje główną myśl romantyzmu w sztuce; - przyporządkowuje kierunki poszczególnym kompozytorom; - potrafi wymienić kilka nazwisk artystów muzyki rozrywkowej
		6	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo w kanonie <i>Viva la musica!</i>; - umie wymienić kilka nazwisk wirtuozów gry na różnych instrumentach; - umie uzasadnić stwierdzenie, iż Chopin jest najwybitniejszym polskim kompozytorem; - potrafi podać kilka nazwisk kompozytorów oper narodowych; - umie powiedzieć kilka słów o Festiwalu „Warszawska Jesień”; - charakteryzuje najważniejsze style muzyki rozrywkowej XX wieku; - podczas gry wyróżnia się ponadprzeciętną wiedzą.